

Література

1. Андрійчук В. Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз: Монографія. — К.: КНЕУ, 2005.
2. Витрати та ефективність виробництва продукції в сільськогосподарських підприємствах (моніторинг) / За ред. О. Г. Шпикуляка, Ю. П. Воскобійника, О. В. Овсяннікова. — К., 2007.
3. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: методологія і механізми: Монографія. — К.: ННЦ ІАЕ, 2007.

УДК 339.13

І. І. Лащик, студент-магістр каф.,
І. І. Грибик, канд. екон. наук, доц. каф.,
І. Ю. Кондрат, канд. екон. наук, доц. каф.,
НУ «Львівська політехніка»

ЧИННИКИ ГАЛЬМУВАННЯ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ЗАХОДИ ЇХ ЗМЕНШЕННЯ

У доповіді проведено аналіз чинників зниження конкурентоспроможності національної економіки України та запропоновано ряд заходів, які повинні лягти в основу розробки концепції відновлення конкурентного потенціалу.

In a clauses the analysis of factors of decline of competitiveness of national economy of Ukraine is conducted and a number of actions which should lie in a basis of development of the concept of restoration of competitive potential is offered.

Забезпечення конкурентоспроможності національної економіки є основною метою кожної держави, яка дбає про економічне зростання й досягнення необхідного рівня національної безпеки [1].

Як правило, оцінка конкурентоспроможності економіки стосується можливостей національних виробників конкурувати на внутрішньому і зовнішньому ринках з виробниками інших країн, а отже, найбільш об'єктивними у цьому аспекті є порівняльні оцінки української економіки у рейтингах міжнародних організацій. У таких рейтингах Україну традиційно зараховують до країн, що розвиваються, і які характеризуються підвищеною політичною і економічною нестабільністю, несприятливим інвестиційним кліматом і надзвичайно високими ризиками господарської діяльності [2]. Так наприклад, у відомому рейтингу поточної конкурентоспроможності, який щорічно наводиться у доповідях

Світового економічного форуму (World Economic Forum — WEF), Україні у 2004 році відведено 69-е місце з 80 досліджених країн. У 2007 році кількість досліджуваних країн зросла до 117 серед яких Україна посіла 84 місце [3].

Таку низьку позицію України у міжнародних рейтингах можна пояснити багатьма негативними соціально-економічними факторами, серед яких: низький рівень та нерозвиненість платоспроможного попиту; наявність бартеру, квазігрошей; розрив, що зберігається між внутрішніми та світовими цінами на аналогічні товари; монополізм, тіньова економіка, високий рівень корупції, висока імпортованість і низька експортоспроможність; деградація інтелектуального потенціалу тощо. Окрім цього, в останні роки значно загострилася ситуація з нечесною конкуренцією [4].

Отже, в цілому можна говорити, що конкурентна політика в Україні вимагає серйозного коригування з метою уникнення її протидії еволюційним процесам у світовій економіці.

Узагальнюючи сказане вище, зведемо в таблиці 1 основні чинники гальмування розвитку конкурентоспроможності економіки України та заходи, які повинні сприяти їх зниженню.

Таблиця 1

**ЧИННИКИ ГАЛЬМУВАННЯ РОЗВИТКУ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ ТА ЗАХОДИ ЇХ ЗМЕНШЕННЯ**

Чинники гальмування розвитку конкурентоспроможності України	Заходи, що зменшують вплив чинника
1. Низький рівень ділової активності національних виробників	— послаблення податкового тиску; — спрощення бухгалтерської звітності; — зменшення податків при збільшенні ефективності господарювання; — спрощення процедури реєстрації господарських одиниць та організаційно-технічної підтримки бізнесу; — обмеження експансії іноземних виробників на внутрішній ринок
2. Низький рівень і нерозвиненість структури платоспроможного попиту	— стимулююче оподаткування, спрямоване на забезпечення ефективного використання трудових ресурсів
3. Недостатній рівень розвитку інноваційної діяльності	— формування інституційних і законодавчих умов для масштабного освоєння прогресивних технологій; — розробка і вдосконалення нормативно-правового забезпечення інноваційної діяльності та механізмів її стимулювання;

	— забезпечення державної підтримки науко-емних технологій і стимулювання виробничо-технологічних перетворень; — розширення інноваційної інфраструктури
4. Ігнорування потенціальної конкуренції з боку вітчизняних та іноземних компаній	— спрямування антимонопольних заходів на усунення економічних та адміністративних перешкод переміщення товарів, послуг, капіталів; — створення сприятливих фінансово-економічних, організаційних і правових умов для входження на ринки нових суб'єктів
5. Недосконала експортно-імпортна політика	— посилення контролю над імпортом з вирішенням проблем подолання монополізму і забезпечення дійової підтримки перспективних вітчизняних виробників; — узгодження ставок ввізного і вивізного мита з цілями конкурентної політики; — проведення захисних заходів щодо імпорту та стимулювання експорту.

Запропоновані заходи повинні лягти в основу розробки концепції забезпечення конкурентоспроможності національної економіки та враховуватися при розробці інструментарію макрорегулювання, перспективних програм соціально-економічного розвитку та реформуванні окремих галузей і регіонів.

Література

1. *Базилук Я.* Конкурентоспроможність національної економіки України. — К.: НІС, 2002.;
2. *Майєр Дж. М., Олесевич Д.* Міжнародне середовище бізнесу. — К.: Либідь, 2002.
3. Галузеві ринки України: оцінка стану та перспектив розвитку: Наукова доповідь / За ред. В. О. Точиліна. — К., 2004.
4. *Кінзерський Ю., Паламарчук Г.* Проблеми національної конкурентоспроможності та пріоритети конкурентної політики в Україні // Економіка України. — 2006. — № 8. — С. 19—29.

УДК 658.012

С. А. Линовицька, асистент кафедри менеджменту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»